

[Statsministeren.]

sine særlige typer, folk, som har øvet en betydelig indsats i partierne. Dette vil ingen bestride, og det har jeg allerede sagt. Men det er lige så rigtigt, at det i dag er svært at finde nogen forskel på landstings- og folketingsmedlemmer; vi er blevet ens. Hertil kommer så selve arbejdsformen, som den har udviklet sig.

Det ærede medlem hr. Nielsen-Man var inde på at tale om ideen i tokammer-systemet og sagde, at jeg for mit vedkommende lagde for megen vægt på fordelene i forfatningsforslaget, idet jeg så bort fra ideen med to kamre, og det ærede medlem var bange for pludselige omskiftelser, når vi gik over til en etkammerordning. Heroverfor vil jeg hævde som mit synspunkt, at adgangen til folkeafstemning giver en større garanti for mindretallene, end landstinget gør. Det ærede medlem var så venlig selv at pege på noget så fundamentalt som det, det ærede medlem kaldte begivenhederne i den glade sommer i 1945. Da oplevede vi en situation, der bekræftede, hvor ens vi er. Dengang var der en enkelt, der havde et andet synspunkt her i det høje ting; det var der også ovre i folketinget, så derfor tror jeg ikke, det ærede medlem har ret, ja, det er jeg ganske overbevist om at han ikke har. Der er typer her i salen, men det er der også i folketinget, og hvis man prøver at tage tingene medlem for medlem, vil man se, at det er svært at finde forskellen. Hertil kommer så, som jeg allerede har sagt, det, at de parlamentariske arbejdsvilkår er blevet sådan, at det ene ting nødvendigvis må komme til at føre en skyggetilværelse som ting betragtet.

Når det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) hævder, at folkesjælen får flere toner i sit mæle, når den taler i to forsamlinger fremfor i een, så vil jeg sige, at det er min jævne erfaring gennem en del år, at tonerne vel bæres frem af flere; men nye toner synes jeg ikke jeg har hørt; jeg er dog ellers et barn af det frodige Fyn ligesom det ærede medlem, men måske er jeg i nogen grad blevet præget af Vestjylland.

Det ærede medlem fru Esther Malling Pedersen var i sit indlæg inde på forskellige ting og stillede det spørgsmål, om ikke forslaget tilblivelse var for ensidigt politisk præget; det ærede medlem var i den forbindelse inde på folkestyre kontra partistyre og sagde, at hvis det foreliggende for-

slag blev vedtaget, havde partistyret i hvert fald fået, hvad der tilkom det. Jeg må i den anledning have lov til at sige, at partistyret vil altid være på længere afstand af de direkte valgte, end tilfældet er for de indirekte valgte. Der er ingen, der vil kunne bestride, at partistyreets største triumfer er fejret, når vi er sammen med valgmandene for at vælge landstingsmedlemmer. Der er jo medlemmer her i det høje ting, hvori mere end eet parti har prioritet. Derfor må man ikke komme og sige, at forslaget betyder, at partistyret har fået, hvad der tilkommer det; jeg er meget vel i stand til at dokumentere, at det modsatte er tilfældet.

Jeg kan tilslutte mig den betragtning, der er fremført bl. a. og først og fremmest af det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen — og det lå jo da også i det, det ærede medlem hr. Stensballe sagde —, at det foreliggende forslag til grunlovsændringer giver større garantier for mindretallene, end den gældende grundlov gør; det samme gælder for den enkelte borger. Derfor siger jeg igen: prøv engang at sammenligne dette forslag, paragraf for paragraf, med den gældende grundlov. Gør man det, vil man opdage, at det ser lidt anderledes ud.

Det, vi opnår nu, er dette, at for det første fastslås det, at grundloven kommer til at omfatte hele riget. Dernæst bliver der større garanti for mindretallene og herunder for den enkelte borger. Paragraffen om ejendomsretten er styrket. Rigsdagens stilling overfor regeringsmagten er styrket. Det er naturligvis en let sag at stå op og sige: ja, men jeg kunne på dette eller hint område have ønsket mig endnu mere. Men, som jeg har sagt, det er at leve i en ønskeverden, og det har ikke noget med realpolitik at gøre. Forudsætningen for en forfatningsændring er ganske enkelt den, at alle demokratiske partier skal kunne enes om den, og derfor er det, at vi skal se forslagets bestemmelser som en helhed. Det er et kompromis, men der er ikke noget nedværdigende i at gå til et sådant kompromis. Ingen i dette høje ting eller i det andet høje ting kan komme uden om denne absolut nødvendige forudsætning. Der er ikke andet at sige til dette, end at det viser, at en dansk grundlov må bære folkefællesskabets mærke. Det er måske til syvende og sidst noget typisk, men også noget værdifuldt dansk. Så har jeg råd til at skænke de store og